

Programa Compartim, gestió del coneixement del Departament de Justícia

Quadern de treball per a casos de violència neonazi

Comunitat Medi obert de justícia juvenil
Novembre 2008

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia). La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/es/legalcode.ca>.

Aquest quadern està adreçat als professionals de medi obert que intervenen amb joves que presenten una problemàtica de violència neonazi.

És un resum del document que es va lliurar durant la segona jornada de gestió del coneixement el passat 29 de novembre de 2007

Es pretén amb aquest quadern donar vida a unes idees que s'han recollit mitjançant la feina del dia a dia dels tècnics de medi obert

Volem que aquest quadern sigui un instrument més de comunicació entre tècnics, motiu pel qual trobareu una part final on podeu anotar els suggeriments que vulgueu fer arribar per a futures revisions del quadernet.

Per tant, en aquest quadern hi trobareu:

- una breu explicació sobre a què ens referim quan parlem de violència neonazi.
- una exposició esquemàtica i exhaustiva d'objectius, actuacions i recursos, que es basa en el coneixement dels professionals sobre la pràctica diària. És important que, a partir d'aquesta exposició, assenyaleu els objectius i actuacions que treballareu en els vostres casos.
- una part final d'observacions i suggeriments, on s'espera la vostra aportació per millorar el dossier 2007 i la nostra intervenció en els casos de violència neonazi.

Breu explicació sobre a què ens referim quan parlem de violència neonazi

Entenem com a violència neonazi la que exerceixen joves; tan en grup com individualment, però sempre protegits per l'escut del grup i per la ideologia nazi. Aquesta violència s'exerceix contra altres persones en espais públics. Entenem per altres persones totes aquelles persones que no s'ajusten al seu prototip de persona blanca, europea i d'ordre. Per tant, les víctimes potencials són: estrangers; joves d'ideologia contrària a la seva, especialment *red skins*, antifeixistes, joves de grups d'esquerra; qualsevol ciutadà que respongui a les seves provocacions o qualsevol ciutadà que el grup identifiqui com a delinqüent, drogoaddicte, separatista, etc.

Els membres dels grups neonazis acostumen a vestir de manera provocadora, amb estètica *skin* i samarretes que inciten la violència i l'odi racial.

Aquesta estètica evoluciona amb el temps. Darrerament aquesta evolució els ha portat a vestir de manera molt menys agressiva. Mantenen els cabells curts, patilles llargues i amples, però acostumen a portar texans i camises de quadres o bé diferents polos. Mantenen les botes o calçat esportiu negre que en el cas de les botes pot esdevenir arma de l'agressió. Poc a poc les insígnies van desapareixent i es van canviant per altres codis com el 88, drogues no, etc.

Els agrada tatuar-se amb diferents signes que els identifiquen: creus celtes, guerrers víkings, cascs nazis, etc.

La forma d'actuar en grup els ha portat a utilitzar l'expressió "salir de caceria". Aquestes sortides acostumen a fer-se divendres i dissabte vespre, sovint després d'haver ingerit alcohol i altres tòxics. Qualsevol persona que es creui amb el grup pot esdevenir una víctima, especialment si respon alguna de les provocacions del grup.

Objectius, actuacions i recursos per treballar amb casos de violència neonazi

Àmbits d'intervenció amb el menor

Objectius genèrics de la mesura

- ✘ Que el jove accepti la seva responsabilitat en el conflicte
- ✘ Que el jove participi activament en les actuacions programades pel tècnic d'MO
- ✘ Que el jove accepti la prevalença de les lleis per sobre d'altres codis de conducta.

Actuacions i estratègies	Recursos propis	Recursos externs
<ul style="list-style-type: none"> ✘ Aconseguir una bona vinculació empàtica. ✘ Mantenir en tot moment una actitud molt clara i coherent tan en el discurs com en les actuacions. ✘ Donar a conèixer les actuacions programades pel tècnic en el PEI i raonar-les amb el jove ✘ Raonar i explicar al jove la pertinència de la mesura i els drets i deures que hi té. ✘ Fer veure al jove l'obligatorietat i les obligacions de la mesura. ✘ Raonar i explicar al jove els fonaments teòrics de la nostra societat. ✘ Confrontar el pensament del jove amb la realitat i fer-lo optar. ✘ Exigir al jove argumentació dels seus actes. 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ El tècnic d'MO: ✘ Entrevistes individuals. ✘ Lectura sentència. ✘ El PEI ✘ Decàleg d'aspectes que cal tenir en compte¹. ✘ Contrastar molt exhaustivament i fer recerca de tota la informació que puguem en relació a les activitats del jove². 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ El jutge de menors ✘ La Fiscalia. ✘ Educadors de serveis socials. ✘ Altres figures educatives: <ul style="list-style-type: none"> - Persones que treballen amb ell en PBC i que s'ha seleccionat el perfil - Persones que comparteixen espais d'oci i s'han triat per influir sobre el menor³.

Objectius familiars (del jove envers la família)

- ✘ Que el jove accepti i compleixi la normativa familiar
- ✘ Que el jove entengui el seu rol i el dels seus pares
- ✘ Que el jove iniciï una actitud de canvi de conductes

Actuacions i estratègies	Recursos propis	Recursos externs
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fomentar i/o evitar l'autonomització del jove. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Entrevistes conjuntes. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Terapeutes familiars ✓ Psicòleg MO

¹ Vegeu annex 16

² En aquests casos és vital tenir el màxim control sobre la informació, ja que si no és així, es reforça l'idea d'estar enganyant el sistema.

³ Considero que s'hauria d'explicar una mica com funciona aquest recurs.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Combinar i/o prioritzar intervencions conjuntes i/o individuals. ✓ Establir coordinacions entre tots els professionals que hi intervenen. ✓ Realitzar activitats de grup amb menors amb problemes semblants. ✓ Identificar les necessitats reals de canvi d'estatus i de relacions que té el menor. ✓ Treballar la comprensió i l'acceptació de la normativa familiar. ✓ Evitar o afavorir la participació de tercers (familiars, parelles, amics) en el procés d'intervenció. ✓ Ensenyar al menor eines de control emocional i de resolució de conflictes. ✓ Emprar tècniques de mediació i de pacte entre el menor i la família. 	<p>Programes: Individuals o en grup</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Control d'impulsos</i> ✓ <i>Resolució de conflictes.</i> ✓ <i>Mediació.</i> ✓ <i>Acceptació norma.</i> ✓ <i>Reflexions envers l'entorn social.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Mediator comunitari. ✓ UBASP. ✓ Trobades conjuntes amb tots els agents que hi intervenen. <p>Programes comunitaris</p>
---	---	--

Objectius grup d'iguals (del jove en relació amb els seus companys)

- ✗ Presentar al jove grups de relació prosocials.
- ✗ Que el jove reconegui com a delicte les seves actuacions violentes.
- ✗ Que el jove sàpiga mantenir els seus interessos per sobre dels del grup.
- ✗ Fomentar el pensament crític en el jove.
- ✗ Fomentar la cultura del dubte enfront de la cultura del dogma.
- ✗ Conèixer exhaustivament els fonaments teòrics i la manera d'actuar del grup de pertinença del jove.

Actuacions i estratègies	Recursos propis	Recursos externs
<ul style="list-style-type: none"> ✗ Treballar les habilitats relacionades amb la presa de decisions, i la pressió de grup. ✗ Ajudar el menor a classificar el seus valors per tal d'establir les prioritats d'actuació. Ajustar el valors que el jove té amb les actuacions que fa. ✗ Reflexionar en relació als límits de la nostra llibertat d'actuació i la dels altres. ✗ Reconeixement de la postura de l'altre (com de la seva) per començar a dialogar. 	<p>Programes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ Individuals o en grup. ✗ <i>Pressa de decisions.</i> ✗ <i>Pressió de grup</i> ✗ <i>Escala de valors</i> ✗ <i>Límits</i> ✗ <i>Pensament limitant</i> ✗ <i>Anàlisi de la participació en el delicte.</i> ✗ <i>Programes de dilemes morals.</i> ✗ Debats sobre vídeos i articles seleccionats. 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Programes comunitaris. <p>Programes de lleure organitzat.</p>

Objectius escolars laborals (del jove en relació a l'escola i a la feina)

- ✘ Que el jove tingui una actitud positiva envers l'escola i/o la feina.
- ✘ Que el jove s'esforci per assolir les habilitats laborals o escolars necessàries per reeixir en aquest àmbit.

Actuacions i estratègies	Recursos propis	Recursos externs
<ul style="list-style-type: none"> ✘ Reforçar les actituds positives envers la formació o la feina. ✘ Fer una recerca activa de feina. ✘ Participar en tallers d'habilitats laborals. ✘ Activitats de control horari i de gestió del temps. ✘ Treballar l'acceptació de la col·laboració dels pares en aquest àmbit quan sigui convenient. 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Acompanyament recerca laboral. ✘ Gestor ocupacional i recursos CIRE ✘ Graelles de control horari. ✘ Diaris personals d'actuacions. ✘ Reforç positiu èxits assolits. ✘ Programació de petits objectius. ✘ Entrevistes conjuntes pares o tercers . ✘ Programes: ✘ Individuals o en grup ✘ <i>Habilitats laborals</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ SOC. ✘ Internet. <p style="text-align: center;">Comunitaris</p> <ul style="list-style-type: none"> ✘ Borses de treball municipals. <p style="text-align: center;">Comunitaris</p>

Objectius personals (del jove en relació a sí mateix)

- ✘ Que el jove reconegui la seva responsabilitat en relació a l'abús en el consum de tòxics, la inestabilitat emocional o la inestabilitat psíquica.
- ✘ Modificar l'escala de valors del jove per apropar-la a la que està socialment acceptada.
- ✘ Que el jove sigui capaç de destriar clarament les idees de les actuacions.
- ✘ Que el jove s'esforci per ser assertiu.
- ✘ Que el jove estigui segur i confiat en les seves possibilitats.
- ✘ Que el jove elabori un projecte de futur d'acord amb la seva realitat i les seves possibilitats.

Actuacions i estratègies	Recursos propis	Recursos externs
<ul style="list-style-type: none"> ✘ Derivar el menor a recursos específics de la xarxa, propis o privats. ✘ Participar en tallers de control emocional i d'assertivitat. ✘ Reflexionar conjuntament amb el menor en relació al seu projecte de futur. ✘ Reforçar positivament els èxits del menor i obrir-li expectatives. ✘ Injectar al menor perspectives de futur. 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Psicòleg d'MO ✘ Escriure el projecte de futur del menor. ✘ Valorar conjuntament amb els pares i el menor els èxits assolits. ✘ Llistar amb el menor les seves possibilitats de desenvolupament. 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Xarxa pública salut mental. ✘ Xarxa pública toxicomanies ✘ Recursos privats salut mental. ✘ Recursos privats toxicomanies.

<ul style="list-style-type: none"> ✘ Ajustar el PEI al grau d'identificació amb l'ideari nazi. ✘ Establir una relació entre l'ideari nazi i els fets delictius en els quals ha participat.	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Programes: ✘ Individuals o en grup. ✘ <i>Control emocional.</i> ✘ <i>Pensament assertiu.</i> ✘ <i>Pensament crític.</i> ✘ <i>De valors democràtics.</i> ✘ <i>De prevenció de les toxicomanies.</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Comunitaris
---	--	---

Decàleg d'actuacions mínimes

- Determinar el nivell d'identificació del jove amb l'ideari nazi. Ajustament dels objectius al nivell d'identificació d'aquest ideari.
- Apel·lació a un discurs raonable i racional allunyat de motivacions irracionals i sentimentals.
- Necessitat de ser molt transparents amb el menor.
- Necessitat de mostrar que és l'acció el delictes, no el pensament.
- Obligar a pensar.
- Plantejar dilemes morals.
- Mostrar que el límit és la llei.
- Enfrontar els seus valors amb els valors acceptats socialment.
- Mostrar-nos com a defensor i propagandistes de l'estat social i democràtic de dret.
- Ser extremadament acurat amb el tracte i les paraules.

Observacions i suggeriments

1. Algun dels objectius i estratègies t'ha estat especialment útil?

2. Què has trobat a faltar?

3. Ajuda'ns a millorar. Quins objectius i estratègies has treballat de manera significativa tu amb aquests joves?

4. Altres suggeriments